

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

KARL JOHANS VEG

■ Fredete objekter med Askeladden-ID

Kommune :

5038 Verdal

Askeladden-ID:

128888

Vegnummer:

Nedlagt veg

Referanse til landsverneplan:

129

Omfang fredning

Navn	Date-ring	Askeladden-ID	Koordinater fra/ Brutus-ID Euref 89, UTM 33	Koordinater til/ senter Euref 89, UTM 33
Karl Johans veg	1835	128888-1	X: 346315 Y: 7067360	X: 361075 Y: 7057343
Nybygget bru	1835	128888-2	17-0011	X: 358016 Y: 7061736
Ådalslibekken bru	1835/2002	128888-3	17-0012	X: 355789 Y: 7062485
Bjørndalen bru	1835	128888-4	17-0014	X: 357715 Y: 7061939
Nedre Kvilbekken bru	1835/2010	128888-5	17-0015	X: 359077 Y: 7060295
Øvre Kvilbekken bru	1835/2009	128888-6	17-0017	X: 359250 Y: 7060053
Havervollbekken bru	1835	128888-7		X: 346249 Y: 7066894
Kleivdalsbekken bru	1835/1980	128888-8		X: 346689 Y: 7066503

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

Høgfjellet merke-
stein

1835

128888-9

X: 359952

Y: 7058371

Fredning lokalitet

Omfang: Fredningen omfatter to vegstrekninger med sju bruer og en merkestein, som nevnt ovenfor.

Formål: Formålet er å sikre og bevare vegen som et eksempel på en mellomriksveg oppført under unionstiden med Sverige.

Fredningen skal sikre og bevare vegens karakter, samt opplevelsen av vegen i landskapet.

Begrunnelse: Karl Johans veg er oppkalt etter unionskongen og oppført etter hans forordning. Vegen har vært en sentral ferdselsveg mellom Norge og Sverige langt tilbake i tid. Karl Johans veg ble bygget etter datidens kontinentale vegbyggingsprinsipper om å følge den rette linje (det franske prinsippet). Steinhvelvsbruene er oppført i henhold til vegloven av 1824 der bruer på hovedvegene ikke skulle være bygget av tre.

Karl Johans veg består av to strekninger, der den vestligste omtales som Karl Johans Klev. De to strekningene er godt bevart og har høy samferdselshistorisk verdi som dokumentasjon på en av de eldste mellomriksvegene, oppført i unionstiden.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

KARL JOHANS VEG

Koordinater:

X: 346315 Y: 7067360 - X: 361075 Y: 7057343

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

-

Datering:

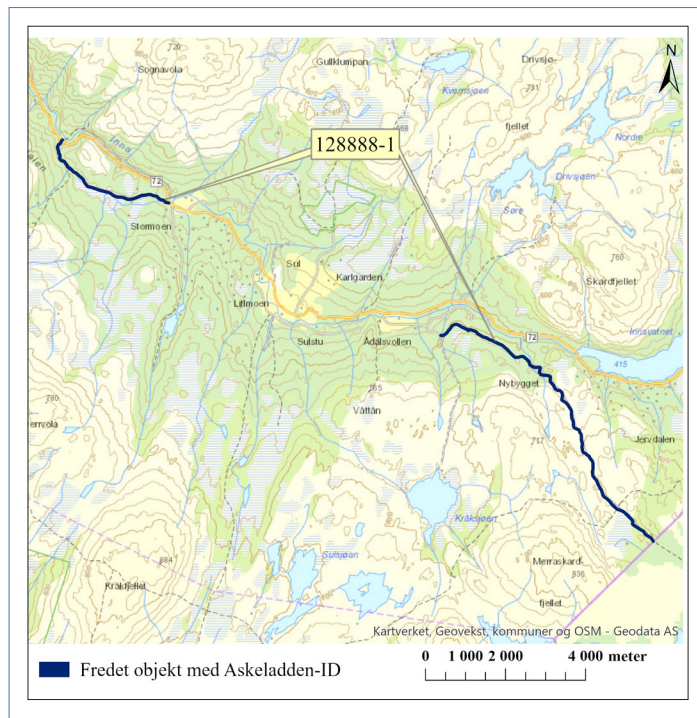
1835

Askeladden-ID:

128888-1

Referanse til landsverneplan:

129a

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter vegens linjeføring og vegprofil med skråningsutslag.

Vegens linjeføring er definert av vegens horisontal- og vertikalkurvatur. I vegprofilet inngår over- og underbygning med vegbredde, vegmurer, stabbesteiner, stikkrenner og grøfter. I tillegg inngår eldre vegrelatert utstyr som to merkesteiner. Skråningsutslaget omfatter den delen av sideterenget som har vært endret som følge av anleggets tilpasning til det naturlige terrenget

Formål: Formålet er å sikre og bevare vegens linjeføring og karakter som eksempel på en mellomriksveg bygget etter det franske vegbyggingsprinsippet, med en moderert linjeføring tilpasset de lokale forholdene. Fredningen skal sikre og bevare vegprofilet med over- og underbygning inklusiv vegbredde, tørrmurte vegmurer, stabbesteiner, stikkrenner og grøfter. Fredningen skal også sikre vegens tilpasning til landskapet med skjæringer og fyllinger, samt eldre vegrelatert utstyr som merkesteiner.

Begrunnelse: Karl Johans veg, ferdigstilt i 1835, er en kjøreveg bygget etter det franske prinsipp, men tilpasset et kupert norsk landskap over snaufjellet med bratte stigninger og våte myrer. De to fredete strekningene, der den vestligste omtales som Karl Johans klev, viser hvordan prinsippet om den rette linje ble moderert ved at vegen ble lagt i slynger for å unngå bratte stigninger.

Vegen er bygget opp i terrenget med sidemurer av stein på opptil tre meters høyde. Vegen ble betraktet som resultat av stor ingeniørkunst da den sto ferdig. De to strekningene fremstår som opprinnelige. Karl Johans veg har høy samferdselshistorisk verdi.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

NYBYGGET BRU

Koordinater:

X: 358016 Y: 7061736

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

17-0011

Datering:

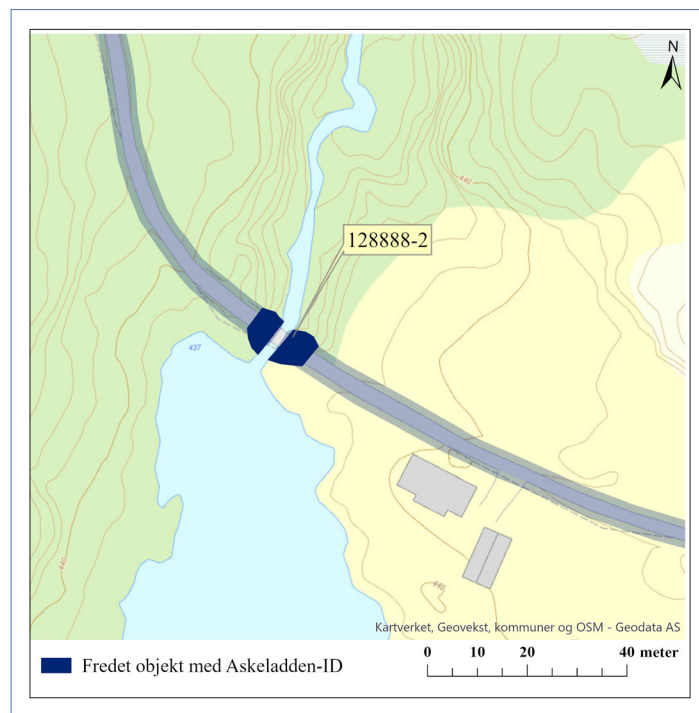
1835

Askeladden-ID:

128888-2

Referanse til landsverneplan:

129b

Fredning enkeltminne

- Omfang:** Fredningen omfatter landkarene og bruas linjeføring som del av vegen.
- Fredningen omfatter også landkarenes plassering i landskapet med tilpasninger til terrenget. Med terrengetilpasning menes den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av bruas tilpasning til det naturlige terrenget.
- Fredningen omfatter ikke nyere trebru.
- Formål:** Formålet med fredningen er å sikre og bevare de tørrmurte landkarene som del av vegen. Fredningen skal ivareta landkarenes konstruksjon og hovedpreg.
- Begrunnelse:** Nybygget bru med de tørrmurte landkarene representerer ei eldre bru og har verdi som del av Karl Johans veg.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

ÅDALSLIBEKKEN BRU

Koordinater:

X: 355789 Y: 7062485

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

17-0012

Datering:

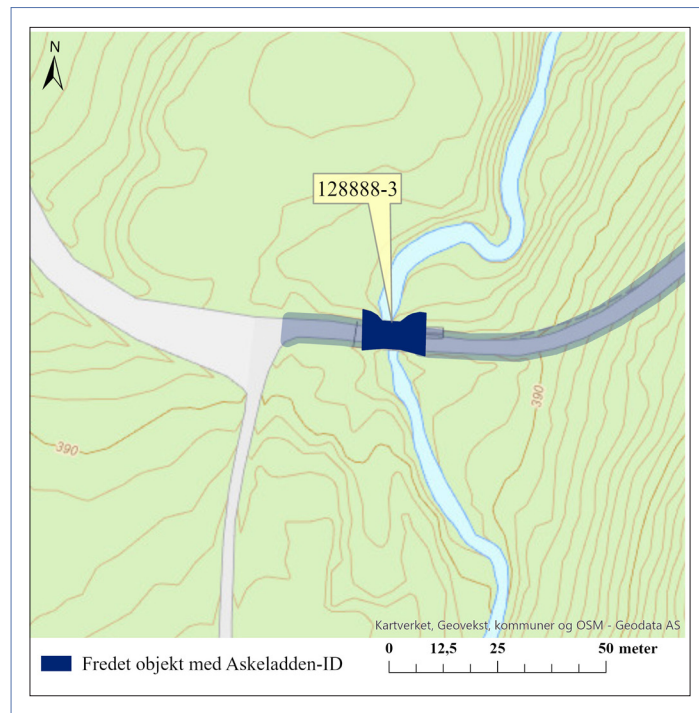
1835 /2002

Askeladden-ID:

128888-3

Referanse til landsverneplan:

129c

Fredning enkeltminne

- Omfang:** Fredningen omfatter hele brukonstruksjonen med landkar og linjeføring som del av vegen.
- Fredningen omfatter også bruas plassering i landskapet med terrengtilpasninger. Med terrengtilpasning menes den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av bruas tilpasning til det naturlige terrenget.
- Formål:** Formålet med fredningen er å sikre og bevare brua som del av vegen. Fredningen skal ivareta bruas hovedpreg.
- Begrunnelse:** Ådalslibekken bru er en steinhvelvsbru av tørrmurt naturstein. Brua er rekonstruert og bygget opp igjen to ganger, siste gang i 2002. I rekonstruksjonen er en del av de opprinnelige steinene gjenbrukt. Den nye brua er imidlertid bygget med maskin som betyr at murverket ikke har original utførelse.
- Ådalslibekken bru har verdi som del av Karl Johans veg.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

BJØNNDALEN BRU

Koordinater:

X: 357715 Y: 7061939

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

17-0014

Datering:

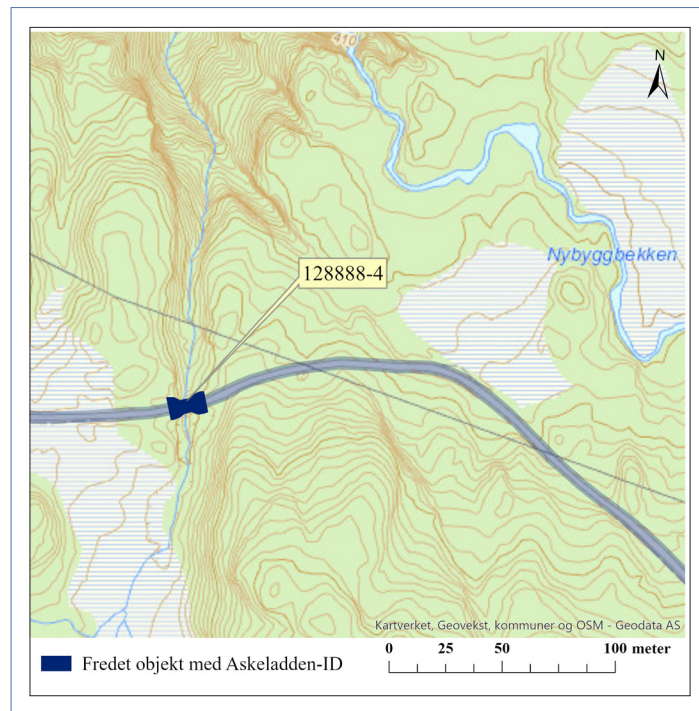
1835

Askeladden-ID:

128888-4

Referanse til landsverneplan:

129d

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter hele brukonstruksjonen med landkar og linjeføring som del av vegen. I brukonstruksjonen inngår buehvelv og andre konstruktive deler, samt materialbruk.

Fredningen omfatter også bruas plassering i landskapet med terrengtilpasninger. Med terrengtilpasning menes den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av bruas tilpasning til det naturlige terrenget.

Formål: Formålet med fredningen er å sikre og bevare bruas arkitektur og hovedpreg. Fredningen skal sikre bruas konstruktive utforming med buehvelv og landkar. I dette inngår bruas arkitektoniske uttrykk med materialbruk.

Fredningen skal også sikre tilpasninger til det naturlige terrenget.

Begrunnelse: Bjønndalen bru er ei steinhvelvsbru fra 1835, bevart i opprinnelig utforming. Brua er hovedsakelig bygget opp av natursteinsheller. Hvelvet er noe høyere enn vanlig, og det er flere skift med stein over hvelvet enn på de andre bruene.

Bjønndalen bru har høy kunnskaps- og samferdselshistorisk verdi som opprinnelig steinhvelvsbru fra 1835.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

NEDRE KVILBEKKEN BRU

Koordinater:

X: 359077 Y: 7060295

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

17-0015

Datering:

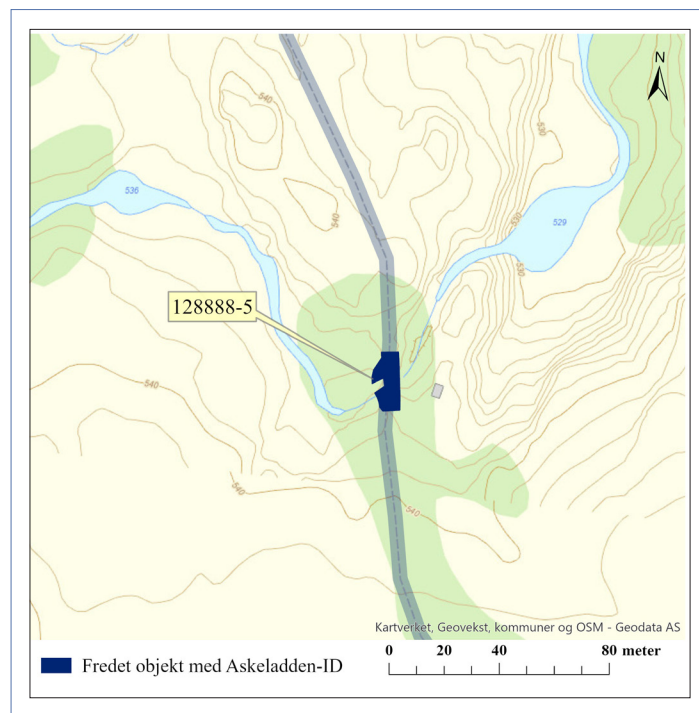
1835/2010

Askeladden-ID:

128888-5

Referanse til landsverneplan:

129e

Fredning enkeltminne

- Omfang:** Fredningen omfatter hele brukonstruksjonen med landkar og linjeføring som del av vegen.
- Fredningen omfatter også bruas plassering i landskapet med terrengtilpasninger. Med terrengtilpasning menes den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av bruas tilpasning til det naturlige terrenget.
- Formål:** Formålet med fredningen er å sikre og bevare brua som del av vegen. Fredningen skal ivareta bruas hovedpreg.
- Begrunnelse:** Nedre Kvilbekken bru er ei lav steinhvelvsbru av tørrmurt naturstein. Brua ble rekonstruert og bygget opp i sin helhet i 2010. I rekonstruksjonen er en del av de opprinnelige steinene gjenbrukt. Den nye brua er imidlertid bygget med maskin som betyr at murverket ikke har original utførelse.
- Nedre Kvilbekken bru har verdi som del av Karl Johans veg.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

ØVRE KVILBEKKEN BRU

Koordinater:

X: 359250 Y: 7060053

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

17-0017

Datering:

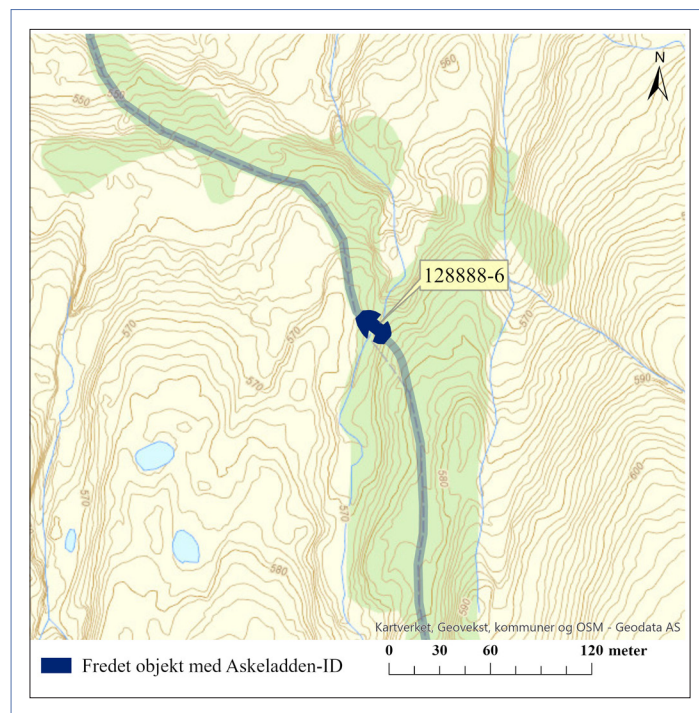
1835/2009

Askeladden-ID:

128888-6

Referanse til landsverneplan:

129f

Fredning enkeltminne

- Omfang:** Fredningen omfatter hele brukonstruksjonen med landkar og linjeføring som del av vegen.
- Fredningen omfatter også bruas plassering i landskapet med terrengtilpasninger. Med terrengtilpasning menes den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av bruas tilpasning til det naturlige terrenget.
- Formål:** Formålet med fredningen er å sikre og bevare brua som del av vegen. Fredningen skal ivareta bruas hovedpreg.
- Begrunnelse:** Øvre Kvilbekken bru er ei lav steinhvelvsbru av tørrmurt naturstein. Brua ble rekonstruert og bygget opp i sin helhet i 2009. I rekonstruksjonen er en del av de opprinnelige steinene gjenbrukt. Den nye brua er imidlertid bygget med maskin som betyr at murverket har ikke original utførelse.
- Øvre Kvilbekken bru har verdi som del av Karl Johans veg.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

HAVERVOLLBEKKEN BRU

Koordinater:

X: 346249 Y: 7066894

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

-

Datering:

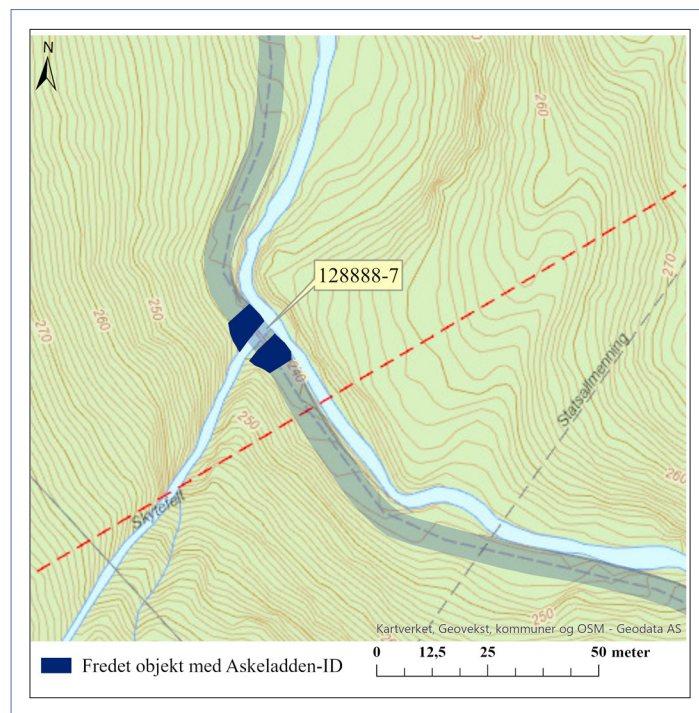
1835

Askeladden-ID:

128888-7

Referanse til landsverneplan:

129g

Fredning enkeltminne

Omfang:	Fredningen omfatter landkarene og bruas linjeføring som del av vegen. Fredningen omfatter også landkarenes plassering i landskapet med tilpasninger til terrenget. Med terrengetilpasning menes den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av bruas tilpasning til det naturlige terrenget. Fredningen omfatter ikke nyere trebru med stålbjelker.
Formål:	Formålet med fredningen er å sikre og bevare de tørrmurte landkarene som del av vegen. Fredningen skal ivareta landkarenes konstruksjon og hovedpreg.
Begrunnelse:	Havervollbekken bru med de tørrmurte landkarene representerer ei eldre bru og har verdi som del av Karl Johans veg.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

KLEIVDALSBEKKEN BRU

Koordinater:

X: 346689 Y: 7066503

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

-

Datering:

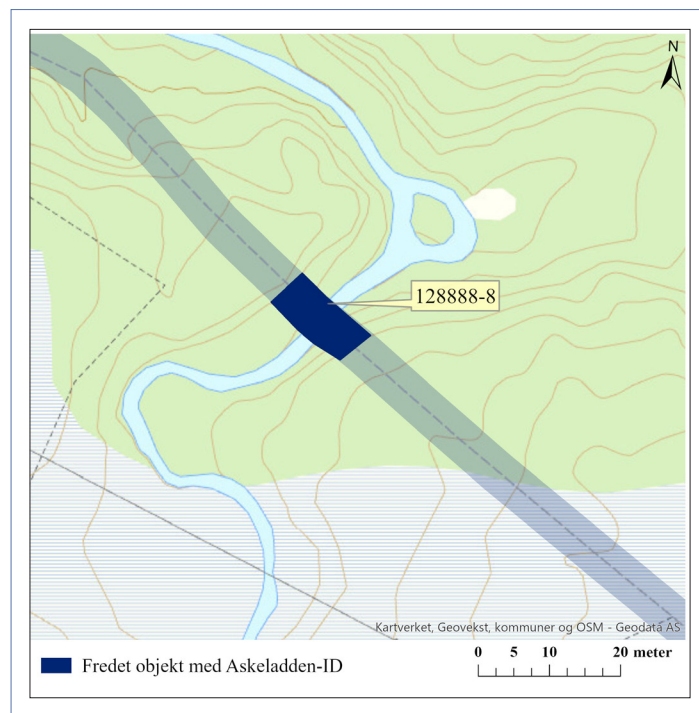
1837

Askeladden-ID:

128888-8

Referanse til landsverneplan:

129h

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter hele brukonstruksjonen med landkar og linjeføring som del av vegen. I brukonstruksjonen inngår buehvelv og andre konstruktive deler, samt materialbruk.

Fredningen omfatter også bruas plassering i landskapet med terrengtilpasninger. Med terrengtilpasning menes den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av bruas tilpasning til det naturlige terrenget.

Formål: Formålet med fredningen er å sikre og bevare bruas arkitektur og hovedpreg. Fredningen skal sikre bruas konstruktive utforming med buehvelv og landkar. I dette inngår bruas arkitektoniske uttrykk med materialbruk.

Fredningen skal også sikre tilpasninger til det naturlige terrenget.

Begrunnelse: Kleivdalsbekken bru fra 1835 er ei lav steinhvelvsbru. Brua er hovedsakelig bygget opp av natursteinsheller. Brua er bevart i tilnærmet opprinnelig utforming.

Kleivdalsbekken bru har høy kunnskaps- og samferdselshistorisk verdi som opprinnelig steinhvelvsbru fra 1835.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

HØGFJELLET MERKESTEIN

Koordinater:

X: 359952 Y: 7058371

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

-

Datering:

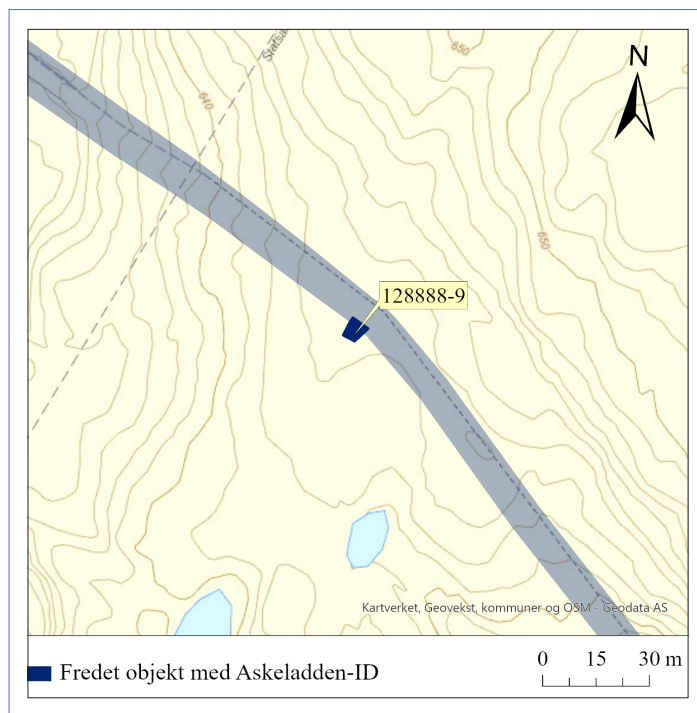
1835

Askeladden-ID:

128888-9

Referanse til landsverneplan:

129i

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter merkesteinen med steinfundament.

Formål: Formålet er å sikre og bevare den originale merkesteinen med utforming, materialbruk og innskripsjon, samt steinfundament og plassering i landskapet. Formålet er videre å sikre den historiske sammenhengen mellom merkesteinen og Karl Johans veg.

Begrunnelse: Høgfjellet merkestein består av en slipt steinhelle med innskripsjon, som står på et tørrmurt steinfundament. Inskripsjonen viser at vegen er dedikert til kong Karl Johan, og angir høyde over havet. Slike merkesteiner var vanlige å reise på kongeveger og historiske hovedveger, og er også et uttrykk for vegens betydning i samtiden.

Høgfjellet merkestein har høy historisk verdi som del av Karl Johans veg fra 1835.